CMEPIUS

Zbornik Grundtvig učnih partnerstev

Razpisno leto 2007

Grundtvig

GD Izobraževanje in kultura

ZBORNIK GRUNDTVIG UČNA PARTNERSTVA
RAZPISNO LETO 2007

Izdal:	CMEPIUS, Center za mobilnost in evropske program izobraževanja in usposabljanja
Uredili:	mag. Alenka Flander, Simona Mehle
Avtorji:	Simona Mehle, predstavniki slovenskih partnerskih organizacij v Grundtvig učnih partnerstvih 2006-2008, 2007-2009
Lektorirala:	Petra Tomše
Oblikovanje:	Studio 22
Tisk:	Littera Picta
Naklada:	300
	Ljubljana, september 2009

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

374.7(497.4:4)(082)

MEHLE, Simona
Zbornik Grundtvig učnih partnerstev : razpisno leto 2007 /
[avtorji Simona Mehle, predstavniki slovenskih partnerskih organizacij
v Grundtvig učnih partnerstvih 2006-2008, 2007-2009]. - Ljubljana : CMEPIUS,
Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, 2009

ISBN 978-961-6628-28-0
1. Gl. stv. nasl.
247595520

»Ta publikacija je natisnjena s pomočjo sredstev Evropske skupnosti in Ministrstva za šolstvo in šport. Vsebina te publikacije ne izraža stališč Evropske skupnosti oziroma Ministrstva in ju v ničemer ne zavezuje.«

CMEPIUS

Zbornik Grundtvig učnih partnerstev

Razpisno leto 2007

Grundtvig

GD Izobraževanje in kultura

KAZALO

UVODNIK 3

PROJEKTI GRUNDTVIG UČNA PARTNERSTVA

1. PROJEKTI 2006 -2008 4

- Posredovanje evropskih življenjskih vrednot Pravila Benedikta iz Nursije (6. stoletje) in družbeni izzivi sodobnega časa (Andragoški zavod Maribor – LU) 5
- TOK TOK, prišla je puberteta! (ESIC Kranj) 7
- Okoljska dediščina (UM, Filozofska fakulteta) 9

2. PROJEKTI 2007-2009 11

- Act Well: Umetnost in ustvarjalnost: Učimo se skupaj (CUDV Dolfke Boštjančič Draga) 11
- Usposabljanje učiteljev, socialnih delavcev in igralcev za uporabo metode *drama v vzgoji in izobraževanju* v osrednji vzhodni Evropi (Društvo Taka Tuka) 13
- Berimo skupaj! (LU Jesenice) 15
- Evropska dimenzija sodelovanja s starši (Pedagoški inštitut, RRCPI Korak za korakom) 17
- Učno partnerstvo majhnih evropskih vinorodnih območij (Razvojna agencija ROD) 19
- QualiMedia – izboljšanje kakovosti multimedijskih izdelkov za evropsko kulturno izobraževanje in mešano učenje v Evropi (UM, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko) 21

UVODNIK

ZA UČENJE JE VEDNO PRAVI ČAS –

podprogram programa Evropske skupnosti Vseživljenjsko učenje Grundtvig za izobraževanje odraslih

Podprogram Grundtvig predstavlja pomembno pobudo za strokovni razvoj vseh, ki delajo na področju izobraževanja odraslih, ter hkrati krepi kakovost ponudbe organizacij, ki izvajajo ali omogočajo izobraževanje odraslih. Pokriva vse oblike učenja: formalno, neformalno in priložnostno. Posebno pozornost posveča potrebam tistih, ki nimajo osnovne izobrazbe, so prikrajšani zaradi neugodnih družbeno-ekonomskih razlogov ali geografskega položaja, imajo posebne učne potrebe ali jih je težje vključevati in običajno ne sodelujejo v procesu učenja. Eden od njegovih ciljev je tudi odzivanje na učne potrebe starajočega se prebivalstva. Nudi možnost povezovanja organizacij s partnerji v tujini in oblikovanje skupnih pobud za evropsko sodelovanje, osebju in učečim se odraslim pa odpira vrsto priložnosti za preseganje nacionalnih meja v iskanju novih priložnosti izobraževanja in usposabljanja.

Sodelovanje manjšega obsega, t. i. Grundtvig učna partnerstva, omogoča in podpira organizacije pri izmenjavi znanj, izkušenj in praks na določenih tematskih področjih. Učna partnerstva za mnoge sodelujoče organizacije predstavljajo prvi korak v evropski prostor. Učno partnerstvo, ki temelji na sodelovanju vsaj treh organizacij iz treh držav, ima pomembno vlogo pri spodbujanju evropske mobilnost in predstavlja priložnost za osebni in poklicni razvoj. Učeči se odrasli so na ta način deležni neformalne učne izkušnje, predvsem pa imajo možnost za prestopanje meja svojega obstoječega razumevanja in videnja sveta ter s tem tudi dvig samozavesti, še zlasti tisti iz prikrajšanih družbenih skupin.

Pričujoči zbornik predstavlja pregled projektov Grundtvig učna partnerstva, v katerih so sodelovale slovenske organizacije in so bili odobreni v letu 2007, ter partnerstva, ki so se začela v letu 2006 in se zaključila v letu 2008. Razpon tematike je bil zelo širok. Kot učne metode za izboljšanje motivacije za učenje ter komunikacijskih veščin so projekti obravnavali različne umetnosti (gledališče, bralna kultura, likovna umetnost itd.) ter se ukvarjali z ohranjanjem naravne (okoljske) in kulturne dediščine, katere pomemben del predstavlja tudi kulturni turizem, z namenom omogočiti boljše izkoriščanje znanj na podeželskih območjih. V podporo staršem kot najpomembnejšemu členu pri podpori in usposabljanju otrok, predvsem tistim, katerih družine so družbeno, ekonomsko ali kakor koli drugače ogrožene, so si s tujimi partnerskimi organizacijami izmenjevali prakse, metode in tehnike dela s starši. Sodelovali so pri opredelitvi evropskih vrednot v luči spoštovanja človeka kot osebnosti v njegovih družbenih odnosih, spet drugi so vzpostavili standarde kakovosti za izdelavo multimedijskega didaktičnega učnega materiala.

Predstavljeni projekti Grundtvig učna partnerstva naj vam služijo predvsem kot spodbuda k vzpostavitvi evropskega sodelovanja. Zgrabite priložnost in se podajte na pot prestopanja meja znanega in že naučenega!

Simona Mehle,
koordinatorica podprograma Grundtvig

PROJEKTI GRUNDTVIG

Učna partnerstva

Projekti 2006 – 2008

Posredovanje evropskih življenjskih vrednot Pravila Benedikta iz Nursije (6. stoletje) in družbeni izzivi sodobnega časa

Tematika

Oblikovanje in posredovanje osnovnih življenjskih vrednot ter njihovega pomena in načinov ozaveščanja ljudi, ki na osnovi benediktinskih pravil prispevajo k miroljubnemu sobivanju v Evropi.

Vsebina projekta

Predstavniki partnerskih organizacij so se ukvarjali s pomenom in vplivom pravil sv. Benedikta na življenje v skupnosti ter preverjali, katera od teh pravil so še danes pomembna za skupno življenje v Evropski skupnosti in kako lahko na ta pravila in vrednote opozorijo širšo javnost. Projekt je zgradil most med splošnim izobraževanjem in religijo, saj so benediktinska samostanska pravila pravzaprav navodila za optimalno sožitje med ljudmi, ker vsebujejo modele, po katerih je možno razreševati spore, hkrati pa dajejo praktična navodila za vsakdanje življenje. V zadnjem času so jih v Evropi ponovno odkrili in predstavljajo pomembno spodbudo gospodarskemu, družbenemu in kulturnemu razvoju Evrope. Benedikta so leta 1964 razglasili za zaščitnika Evrope.

Cilji projekta

Analiza družbenih izzivov sodobnega časa v evropskem prostoru in iskanje odgovorov na:

- spoštovanje človeka kot osebnosti v njegovih socialnih odnosih,
- svobodo posameznika,
- podporo v razvoju posameznika in družbe,
- spoštovanje in toleranco med različnimi verami in kulturami.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Možnosti dopolnjevanja in pobud na področju izobraževanja odraslih se kažejo predvsem v značilnostih benediktinskih pravil, saj gre za praktična navodila za vsakdanje življenje oz. za optimalno sožitje med ljudmi. Projektne vsebine, pravila sv. Benedikta in evropske vrednote so bile na AZM-LU predstavljene udeležencem Projektnega učenja za mlajše odrasle, ki so v program vključeni kot osipniki šolskega sistema. Zaposleni na AZM-LU, ki so bili aktivno udeleženi v projektu, so širili in prenašali svoje znanje v svoji organizaciji na sodelavce in na udeležence izobraževanja odraslih. K sodelovanju so povabili tudi Pedagoško fakulteto in Škofijsko gimnazijo. S širjenjem vrednot s pomočjo promocijskih gradiv in rezultatov projekta so vplivali na lokalno skupnost in tudi po zaključku projekta si prizadevajo, da bi o skupnih evropskih vrednotah razmišljala tudi javnost.

Končni izdelki

- Publikacija Dokumentation der Lernpartnerschaft.
- Koledar in kartice evropskih vrednot.
- Spletna stran z video, foto in tonskimi predstavitvami.

Kratka izjava o projektu

Med izvajanjem projekta je postalo jasno, da za oblikovanje evropske identitete niso dovolj samo vrednote, temveč tudi rituali ter simboli, med katerimi ima glavno vlogo jezik. Pomen dobrega sodelovanja med partnerji, kjer vsak s seboj nosi različne osebnostno in kulturno prilagojene razlike pojmovanja o skupnem delu, lahko opišemo s citatom, ki smo ga vzeli iz Koledarja evropskih vrednot, enega izmed izdelkov v projektu: »EVROPA ENOTNOSTI V RAZNOLIKOSTI – Raznolikost ver, narodov, kultur, običajev in političnih stališč se žal pogostokrat še vedno ne dojema kot bogastvo. Namesto tega med različnimi skupinami še vedno prihaja do spopadov in drugih izrazov sovražnosti. Če bomo imeli skupno vizijo, bomo tudi različnost doživljali kot bogastvo.«

Kratka predstavitev organizacije

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza (AZM-LU) je javni zavod, ki se ukvarja z izobraževanjem odraslih. Je izobraževalni, informacijski in svetovalni center. Začetki AZM-LU segajo v leto 1922. Od takrat dalje z dolgoletno tradicijo izobražuje otroke, mladino, odrasle in seniorje. AZM-LU si danes prizadeva postati eden izmed vodilnih izobraževalnih centrov za odrasle v jugovzhodni Evropi s poudarkom na kakovosti, zanesljivosti in profesionalizmu. Njegovo poslanstvo je ponuditi svojim udeležencem vseh starosti kakovostno vseživljenjsko izobraževanje in svetovanje, da bo vsak posameznik lahko živel polno osebno in ustvarjalno življenje.

Prijavitelj/ime organizacije:	Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza (AZM-LU)		
Naslov:	Maistrova ulica 5, 2000 Maribor		
Kontaktna oseba:	Melita Cimerman	**Ciljna skupina:**	Lokalna skupnost, multiplikatorji v družbi
Telefon:	02-234-11-11	**Država koordinatorica:**	Nemčija
E-pošta:	melita.cimerman@azm-lu.si	**Države partnerice:**	Avstrija, Italija, Slovenija
Spletni naslov organizacije:	www.azm-lu.si	**Spletni naslov projekta:**	www.e-l-v.eu

TOK TOK, prišla je puberteta!

Tematika

Razvoj strategije za učinkovitejše sodelovanje med starši in mladostniki.

Vsebina projekta

Starševstvo je ena izmed najpomembnejših in odgovornih nalog, ki jo opravljajo odrasli. Toda načini, kako biti dobri starši, niso samoumevni. Starši potrebujejo pomoč družbe in drugih ustanov, ki se ukvarjajo s težavami vzgoje in izobraževanja. Projekt naj bi pojasnil pozitivne, liberalno-filozofske metode poučevanja. Skozi starševstvo naj bi se razvilo globlje razumevanje situacije staršev, še zlasti tistih, ki imajo mladostnike; usposobili naj bi jih za še boljše in uspešnejše soočanje z odraščanjem.

Sodelovanje se je osredotočilo v preučevanje družinskih procesov, vzajemne socializacije, odraščanja in zorenja mladostnika in staršev ter socialno-kulturoloških in zgodovinskih sprememb v družinskem okolju. Projekt se je ukvarjal tudi s starševskimi tehnikami, z reševanjem konfliktov, avtonomije in težav pri odraščanju.

Cilji projekta

- Pomagati staršem doseči globlje razumevanje nastale situacije in krepiti njihovo moč skozi znanje, da bi bili lahko suvereni v vsaki situaciji.
- Krepiti moč staršev pri vzajemnem sodelovanju in dialogu.
- Razviti nove strategije, ki jih potrebujejo starši v sodobnem času in ki bodo prilagojene potrebam mladostnikov.
- Prepoznati možnosti sodelovanja med organizacijami (npr. šolami, zavodi ipd.), ki bi krepile odnos med starši in mladostniki, ter svoje ugotovitve primerjati z državami partnericami.
- Oblikovati in krepiti sodelovanje med starši in mladostniki in tako postaviti temelje demokratičnega vodenja in sodelovanja.
- Narediti model dobrega načina učenja, reševanja težav, skupnega sodelovanja in starševskih tehnik.
- Prepoznati področja, kjer imajo starši z vzgojo največ težav, prepoznati vzroke za socialno izključenost in prepoznati skupine, ki so najbolj nagnjene k izključenosti iz okolja.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Brošura, predvsem pa spletna stran projekta omogočata, da imajo tako dijaki sami kot tudi njihovi starši vpogled v to, kaj se je počelo v projektu, in se nato sami odločijo, do kolikšne mere so se pripravljeni s temi stvarmi ukvarjati. Starši, vključeni v projekt, so bili izjemno navdušeni in motivirani za delo in so nove informacije delili s svojimi otroki, prijatelji in prijatelji otrok – nekateri prijatelji sodelujočih staršev so se nato tudi sami udeležili odprte delavnice za starše in dali pobudo, naj se delo nadaljuje tudi širše v občini. Sodelovanje na ravni šole in podpora s strani zaposlenih sta bila izjemna, nekateri zaposleni so celo aktivno sodelovali v projektu – šlo je za zaposlene, katerih otroci so obiskovali omenjeno šolo.

Končni izdelki

- Brošura *TOK TOK, prišla je puberteta.*
- Spletna stran www.puberteta.net.
- Na interaktivni spletni strani odprte enciklopedije Wikipedia pbwiki so objavljeni modeli starševskih delavnic z vsemi koraki izvedbe (http://puberteta.pbwiki.com) – slovenski primeri delavnic:
  - Parenting styles (starševske tehnike),
  - Eating disorders (motnje prehranjevanja),
  - Negative emotions with teenagers (negativna čustva najstnikov),
  - Anxiety (anksioznost, tesnoba).

Kratka izjava o projektu

Družina in izobraževalna ustanova naj bi skupaj pripravili mladostnike, da bi zasedli pravo mesto med drugimi starostnimi skupinami. Puberteta je pomembno obdobje v razvoju človeka. Mladostniki se v tem obdobju spopadajo z najrazličnejšimi težavami, saj morajo ravno v tem čustveno najobčutljivejšem obdobju sprejemati pomembne življenjske odločitve. Starši lahko otroke spodbujajo in krepijo njihove sposobnosti ter jim pomagajo pri soočanjih z izzivi, zahtevami in sistemom globalnega sveta in družbe. Zato starševstvo ni enostavna vloga – starši potrebujejo veliko pomoči iz družbenega okolja, predvsem s strani šol. Dejstvo je, da sta komunikacija med starši in izmenjavanje medsebojnih izkušenj nekaj, česar zelo

primanjkuje v našem šolskem sistemu. Ker so bili starši, vključeni v projekt, nad delavnicami navdušeni, mislim, da bi tematiko lahko obravnavali širše in jo morda vključili v delovni načrt vsake šole.

Kratka predstavitev organizacije

ESIC Kranj (tedaj Ekonomska šola) je šola z več kot 1500 dijaki v starosti med 14 in 19 let. Ustanovljena je bila leta 1946 in je doživela veliko organizacijskih in programskih sprememb. Danes ponuja programe ekonomske gimnazije, ekonomskega tehnika in administratorja, gradbenega tehnika, trgovca, frizerja, gradbenika ter višješolska programa ekonomist in poslovni sekretar. Poleg klasičnega šolskega izobraževanja se ukvarja tudi z izobraževanjem odraslih, staršev, s poučevanjem slovenščine za tujce. Šola intenzivno sodeluje z lokalno, regionalno in državno skupnostjo, aktivna pa je tudi pri mednarodnih projektih, izmenjavah in pilotnem projektu o kakovosti v vzgoji in izobraževanju, ki ga je v letu 2009 uspešno zaključila.

Prijavitelj/ime organizacije:	ESIC Kranj (tedaj Ekonomska šola Kranj)		
Naslov:	Kidričeva 65, 4000 Kranj		
Kontaktna oseba:	Daša Ravnikar	**Ciljna skupina:**	Starši najstnikov in njihovi otroci
Telefon:	041-32-31-21	**Država koordinatorica:**	Malta
E-pošta:	dasa.ravnikar@gmail.com	**Države partnerice:**	Italija, Romunija
Spletni naslov organizacije:	www.esic-kr.si	**Spletni naslov projekta:**	www.puberteta.net

Okoljska dediščina

Tematika

Razvoj orodij in izobraževalne metodologije za delo z osebami, ki živijo v ruralnih območjih in so zaradi tega v veliki meri izpostavljene nevarnosti družbene izključenosti, s ciljem njihovega dejavnega vključevanja v dejavnosti razvoja, prepoznavanja, ohranjanja in trajnostnega (sonaravnega) razvoja ruralnih območij.

Vsebina projekta

Učno partnerstvo se je osredotočilo na razvoj metod informiranja in izobraževanja odraslih (lokalno prebivalstvo v ruralnih območjih, vključno s starši samohranilci, starejšimi, mlajšimi odraslimi, predstavniki etničnih skupin) o procesih, ki so povezani z okoljsko dediščino, ter na spodbujanje k odgovornemu in dejavnemu vključevanju v dejavnosti razvoja, prepoznavanja, ohranjanja in trajnostnega (sonaravnega) razvoja okoljske dediščine. Z razvojem in vpeljavo metod dela z osebami, ki so v veliki meri izpostavljene nevarnosti družbene izključenosti, se je vzpostavila strategija za zmanjševanje razlik in neenakosti med posamezniki in družbenimi skupinami. Na ta način se je povečala samozavest posameznikov, okrepila okoljska zavest ter zavest lokalne pripadnosti, kar je bistveno prispevalo k temu, da je lokalno prebivalstvo postalo pomemben akter razvoja okolja, v katerem živi. Posamezniki so dosegli tudi boljše razumevanje interakcije naravnega, kulturnega in socialno-ekonomskega razvoja ter se naučili sebi in okolju prijaznega načina vedenja.

Izobraževalna strategija, ki se je oblikovala v okviru slovenskega dela projekta, je bila priprava in izdaja zbornika *Naravnogeografski, kulturni in ekonomski vidiki razvoja Posotelja* ter vodnika *Učni poti Vonarsko jezero naproti*. V okviru partnerstva je potekalo tudi usposabljanje za kartografsko prikazovanje in posredovanje informacij o okoljski dediščini (naravne in kulturne dediščine) Posotelja ter povečanje možnosti za prepoznavanje in priznavanje okoljske dediščine. Zbornik pomembno povezuje civilno družbo, lokalne skupnosti, gospodarstvo, izobraževalni sistem in državo v partnerstvo za celostno, sonaravno upravljanje z vodnimi viri in okoljsko dediščino.

Cilji projekta

- Razvoj strategije spodbujanja lokalnega prebivalstva za dejavno sodelovanje pri razvoju okolja, v katerem živijo.
- Prispevati k oblikovanju zavesti o lokalnih in družbenih vrednotah.
- Etnična integracija.
- Razumevanje interakcije naravnega, kulturnega in družbeno-ekonomskega vidika na okolje.
- Prispevati k privlačnemu in prosperitetnemu lokalnemu okolju za vsakogar.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Projekt je pomembno dopolnilo nacionalni pobudi o izobraževanju lokalnega prebivalstva v obmejnih in ruralnih območjih glede naravne in kulturne dediščine, da bi se izboljšala kakovost vsakdanjega življenja in družbena vključenost lokalnega prebivalstva ruralnih območij. V projektu je bila obravnavana ključna tema, ki zadeva prav vsakega posameznika v družbi: dejavna vloga v prepoznavanju in ohranjanju okoljske dediščine ter spodbujanju trajnostnega (sonaravnega) razvoja območja, v katerem živi. Udeleženci v projektu so izboljšali svoje poznavanje naravne in kulturne dediščine tako doma kot v državah partnerskih organizacij ter razumevanje interakcije naravnega, kulturnega in družbeno-ekonomskega vidika razvoja okolja. S tem se je povečala tako okoljska zavest kakor tudi zavest lokalne pripadnosti. Hkrati pa so se razvile dimenzije izmenjevanja učnih praks v širšem evropskem prostoru. Na ta način je lokalno prebivalstvo postalo pomemben akter razvoja v svoji pokrajini. Projekt je dobil podporo številnih lokalnih, regionalnih in nacionalnih organizacij.

Končni izdelki

- Zbornik *Naravnogeografski, kulturni in ekonomski vidiki razvoja Posotelja.*
- Vodnik *Učni poti Vonarsko jezero naproti.*
- Objava in predstavitev projekta in njegovih aktivnosti v člankih časopisja držav partnerskih institucij (Latvija, Francija, Slovenija).

Kratka izjava o projektu

O vplivu projekta na udeležence, ki so v njem sodelovali, kažejo njihove izjave:
»Nismo pričakovali tako številčne udeležbe različnih lokalnih, regionalnih in državnih institucij pri projektnem dogajanju.«

»Projektno dogajanje ima velik pomen za razvoj naravne in kulturne dediščine Posotelja, hkrati pa vpliva na razpoznavnost in splošni razvoj območja.«

Kratka predstavitev organizacije

Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru izobražuje študente v humanističnem duhu ter odkrivanju in poglabljanju poštene življenjske, raziskovalne in znanstvene resnice. Razvija znanstveno-raziskovalno in izobraževalno delo na področju humanističnih, družboslovnih in izobraževalnih ved. V svojih programih podpira človekovo dostojanstvo in globalno pravičnost ter razvija kulturo dialoga in strpnosti ter znanstveno iniciativnost.

Prijavitelj/ime organizacije:	Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta		
Naslov:	Koroška cesta 160, 2000 Maribor		
Kontaktna oseba:	Klemen Prah	**Ciljna skupina:**	Osebe, ki živijo v ruralnih in ogroženih območjih, lokalne skupnosti, mladi odrasli v nevarnosti družbene marginalizacije
Telefon:	02-229-36-00	**Država koordinatorica:**	Latvija
E-pošta:	klemen.prah@uni-mb.si	**Države partnerice:**	Slovenija, Francija, Italija, Turčija
Spletni naslov organizacije:	www.ff.uni-mb.si/	**Spletni naslov projekta:**	www.bauskarp.lv/eng/index.php?option=com_content&task=view&id=240&Itemid=108

Projekti 2007 – 2009

Act Well: Umetnost in ustvarjalnost: Učimo se skupaj

Tematika

Usposabljanje odraslih oseb s posebnimi potrebami s pomočjo različnih zvrsti umetnosti.

Vsebina projekta

S pomočjo različnih oblik umetniškega samoizražanja je projekt spodbudil osebnostni razvoj ter pridobivanje novih praktičnih veščin odraslih oseb s posebnimi potrebami. Skozi praktično delo, kot je na primer izdelava portreta (v sliki, besedi, gledališkem izrazu, fotografiji, filmu), so se udeleženci učili timskega dela, sodelovanja v novi sredini ter učinkovitega komuniciranja, ne glede na primanjkljaje ali omejitve.
V dveletnem projektnem obdobju so bili narejeni številni izdelki v različnih likovnih tehnikah, kot so npr. slike, risbe, skulpture, reliefi, kolaži, lutke, fotografije. Umetniško raven izdelkov so s svojim sodelovanjem obogatili različni poklicni likovniki.
K pomembnim vsebinskim ciljem projekta sodi filmska predstavitev projektnih aktivnosti, ki je nastala v režiji Metoda Pevca, ter kot končni cilj mednarodna razstava izdelkov v Narodnem muzeju v Budimpešti.

Cilji projekta

- S pomočjo umetniškega, predvsem likovnega izražanja oseb s posebnimi potrebami razvijati osebno rast ter tako socialne kot praktične veščine udeležencev.
- Predstavitev populacije širši družbeni skupnosti s pomočjo likovnih izdelkov, drame, filma, fotografije.
- Osebam s posebnimi potrebami omogočiti, da neposredno spregovorijo o sebi. Njihovi izdelki nosijo sporočilo, kaj je zanje v življenju pomembno, česa si želijo, se veselijo, česa ne marajo.
- Spoznavanje novih kulturnih sredin in učenje angleškega jezika tudi za osebe z motnjami v duševnem razvoju.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

V dveletnem obdobju projekta je bilo v različne aktivnosti vključenih 35 učencev s posebnimi potrebami in 23 učiteljev – specialnih pedagogov Centra Draga.
Učencem z motnjami v duševnem razvoju predstavlja sodelovanje v omenjenih aktivnostih novo dimenzijo v vsakdanjem življenju, spoznavanje novih kultur, bogatitev socialnih veščin in širitev socialne mreže prek stikov ustanove, v kateri se izobražujejo. Najbolj vedoželjni se naučijo tudi nekaj angleških besed ali si najdejo prijatelje v tuji deželi.

Učiteljem je projekt omogočil spoznavanje novih oblik dela ter vključevanje dobrih praks v obstoječe izobraževalne programe.

Končni izdelki

- Mednarodna likovna delavnica v Sloveniji leta 2008.
- Mednarodna dramska delavnica v Sloveniji leta 2008.
- Film, posnet na mednarodni delavnici, v režiji Metoda Pevca.
- Katalog aktivnosti in izdelkov, nastalih na projektnih srečanjih.
- Mednarodna razstava slik, skulptur in fotografij učencev s posebnimi potrebami v Narodnem muzeju v Budimpešti (17. junija 2009).
- Gledališka predstava ob otvoritvi razstave v Narodnem muzeju v Budimpešti, ki je vključevala osebe z motnjami v duševnem razvoju iz vseh partnerskih držav.

Kratka izjava o projektu

Osebe z motnjami v duševnem razvoju ali drugimi oblikami razvojnih motenj prek umetnosti sporočajo, da je bolj kot vse ostalo v življenju pomembno in bistveno, da zgradimo prijazen svet, s skrbnim odnosom do drugega in do okolja, v katerem živimo. *Umetnost je namreč ogledalo duše*, kot je zapisal George Bernard Shaw.

Kratka predstavitev organizacije

Center Draga je socialnovarstveni zavod za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje, delo, zdravstveno varstvo, medicinsko rehabilitacijo in nego otrok, mladostnikov in odraslih z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami.

Poleg osnovnih objektov s sedežem na Igu obsega pet domov, šolo, delavnice, ambulante in prostore za medicinsko rehabilitacijo ter številne bivalne enote.

Center v okviru svojih storitev nudi:

- institucionalno varstvo otrok, mladostnikov in odraslih oseb,
- vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji,
- pomoč in svetovanje družini z otrokom oz. odraslo osebo s posebnimi potrebami.

Center Draga skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju na področju celotne Slovenije.

Prijavitelj/ime organizacije:	CUDV Dolfke Boštjančič, Draga		
Naslov:	Draga 1, 1292 Ig		
Kontaktna oseba:	Mojca Turman Lemajič	**Ciljna skupina:**	Osebe z motnjami v duševnem razvoju ali drugimi oblikami razvojnih motenj, ki so zaključile formalne oblike izobraževanja
Telefon:	01- 420-26-33	**Država koordinatorica:**	Slovenija
E-pošta:	mojca.turman@guest.arnes.si	**Države partnerice:**	Nemčija, Slovaška, Madžarska
Spletni naslov organizacije:	www.center-db.si	**Spletni naslov projekta:**	www.center-db.si

Usposabljanje učiteljev, socialnih delavcev in igralcev za uporabo metode drama v vzgoji in izobraževanju v osrednji vzhodni Evropi

Tematika

Uporaba gledališča kot sredstva za dosego izobraževalnih, vzgojnih, komunikacijskih in povezovalnih ciljev pri starših, mladih odraslih, osebah s posebnimi potrebami, pedagogih in drugih ogroženih ciljnih skupinah.

Vsebina projekta

Projekt je obravnaval uporabo gledališča kot sredstva za dosego izobraževalnih, vzgojnih, komunikacijskih in povezovalnih ciljev pri starših, mladih odraslih, osebah s posebnimi potrebami, pedagogih in drugih ogroženih ciljnih skupinah. Cilj metode *drama v vzgoji in izobraževanju* ni nujno predstava, temveč izbrani ciljni skupini omogočiti ustvarjalni proces osebnostne rasti, pridobivanje izkušenj na intelektualni in čustveni ravni, razvijanje domišljije, učenje reševanja težav, upoštevanja mišljenja drugih, pridobivanje samozavesti, urjenje verbalnih sposobnosti ter pozornega poslušanja in spodbujanje pozitivne socialne interakcije.
Velika vrednost projekta je bila prepoznana v tem, da so v njem sodelovale organizacije, ki uporabljajo isto metodo dela na različne načine, z različnimi nameni in z različnimi ciljnimi skupinami. To je doprineslo sodelujočim organizacijam veliko novega znanja in novih pogledov na uporabo omenjene metode.

Cilji projekta

- Omogočiti strokovnjakom, ki uporabljajo metodo *drama v vzgoji in izobraževanju* z Madžarske, iz Romunije in Slovenije, izmenjavo praks, znanj in izkušenj.
- Izpopolniti metode dela na področju gledališke pedagogike in andragogike.
- Organizirati prenos znanja na lokalni ravni.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Metoda *drama v vzgoji in izobraževanju* je v tujini zelo znana in velikokrat uporabljena metoda, ki se uporablja za delo z različnimi ciljnimi skupinami. V Slovenijo je društvo Taka Tuka to metodo dela začelo uvajati že pred leti, vendar smo jo uporabljali predvsem za delo z otroki in mladostniki. V času projekta je omenjena metoda dela postala bolj prepoznavna v lokalnem okolju. Za uvajanje metode v slovenski prostor so k sodelovanju pridobili še Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Zavod RS za šolstvo.
Poleg tega so v času delovnih srečanj tudi na strokovnem nivoju izpopolnili svoje znanje in uporabo metode razširili tudi na delo z odraslimi gluhimi, starši mladostnikov in učitelji. Pri učiteljih ni namen, da se le naučijo metode za delo z dijaki in učenci, temveč tudi delo na sebi.

Končni izdelki

- Uvedba programov z metodo DIE (Drama in Education) na temo nasilje, gospodarska kriza, socialna izključenost, skrb za starejše, v Sloveniji.
- Izvedba treh dvodnevnih seminarjev za učitelje, ki delajo z odraslimi mladimi.
- Predstavitev metode na različnih kulturnih prireditvah: Kulturni bazar (Cankarjev dom), Linhartovo srečanje, Konferenca Theatrum pro omnibus/Gledališče za vse.
- Predstavitev metode gluhim odraslim iz Nove Gorice.

Kratka izjava o projektu

Projekt je potekal brez zapletov in je bil zastavljen tako, da smo čas delovnih obiskov zelo intenzivno in kakovostno izkoristili. Škoda, da v projekt niso bili sprejeti vsi prijavljeni partnerji, saj bi tako v času projekta spoznali še več kulturno različnih pristopov pri isti metodi dela.

Kratka predstavitev organizacije

Na osnovi dolgoletnega dela na področju gledališke pedagogike je bilo leta 2003 ustanovljeno Društvo Taka Tuka, katerega osnovni namen je s pomočjo gledališke dejavnosti spodbujati pozitivno osebnostno rast in celovit razvoj otrok, mladostnikov in odraslih ter oseb s posebnimi potrebami.

Zavedajo se, da je kakovost dela zelo pomembna, zato njihovo delovanje temelji na stalnem izobraževanju in sodelovanju s tujimi in domačimi partnerji. Organizirajo in udeležujejo se mednarodnih seminarjev, tečajev usposabljanja, študijskih obiskov in konferenc. Sodelujejo v mednarodni raziskavi o vplivu dramskih aktivnosti na izboljšanje lizbonskih ključnih kompetenc.

Poleg programov za šole organizirajo tudi celoletne ustvarjalne in gledališke delavnice za otroke, izobraževalne družinske izlete, mednarodne tečaje usposabljanja, mladinske izmenjave, šolo za starše in program gledališče – inkluzija.

Prijavitelj/ime organizacije:	Društvo Taka Tuka		
Naslov:	Topniška ulica 22, 1000 Ljubljana		
Kontaktna oseba:	Veronika Gaber Korbar	**Ciljna skupina:**	Socialni delavci, mladi odrasli, osebe s posebnimi potrebami (gluhi in naglušni), pedagogi, starši ter druge družbeno ogrožene skupine
Telefon:	031-32-25-69	**Država koordinatorica:**	Madžarska
E-pošta:	veronika@takatuka.net	**Države partnerice:**	Madžarska, Romunija in Slovenija
Spletni naslov organizacije:	www.takatuka.net	**Spletni naslov projekta:**	www.takatuka.net

Berimo skupaj!

Tematik

Medkulturni dialog, bralna kultura in aktivno državljanstvo.

Vsebina projekta

V okviru omenjenega projekta so v vsaki sodelujoči državi ustanovili bralni klub, v katerega so vključili predvsem predstavnike deprivilegiranih ciljnih skupin.
Člani in članice bralnih klubov so se redno sestajali na srečanjih, ki so potekala v prijetnih neformalnih prostorih (knjižnica, domovi udeležencev …).
Bralni sestanki so spodbujali bralne sposobnosti udeležencev, ki so se z vodenim branjem naučili boljše, učinkoviteje in bolj kritično brati različna besedila. Cilj branja je namreč razumevanje prebranega oz. oblikovanje smiselne razlage o prebrani vsebini. Vsebina in tematika knjig sta bili izbrani premišljeno, saj je bil cilj projekta, da skozi branje spoznavajo tudi druge evropske narode in njihovo kulturo. V prvem projektnem letu je vsaka partnerska organizacija prebirala literaturo (poljudno in umetnostno) o kulturi in značilnostih drugih dveh sodelujočih držav. V drugem projektnem letu pa se je vsaka partnerska organizacija osredotočila na spoznavanje še ene dodatne države. Tako so udeleženci projekta poleg Italije, Nemčije in Slovenije spoznali še Finsko in San Marino.

Na srečanjih bralnega kluba so udeleženci pridobili nova znanja, ki so bistveno pripomogla k njihovim sposobnostim medkulturnega dialoga. Pomembna za razvoj le-tega so bila tudi mednarodna srečanja projektnih partnerjev. Teh srečanj so se udeleževali tudi udeleženci bralnih klubov, ki so tako pridobili dragoceno življenjsko izkušnjo. Projektnim partnerjem sta bila delo in potek bralnega kluba na mednarodnih srečanjih predstavljena na različne načine (film, recitacija, predstava, skeči …).

Udeleženke in udeleženci se zaradi obiskovanja bralnega kluba uspešneje vključujejo v aktivnosti lokalnega okolja, saj je bilo v projektu vzpostavljeno tudi dobro lokalno partnerstvo (knjižnice, izobraževalne ustanove, gledališče, domovi za starejše, društva priseljencev …).

Srečanja bralnega kluba je vodil in usmerjal strokovno usposobljeni mentor/-ica (bibliotekar, etnolog, lingvist). Vsi člani bralnih klubov so spoznali pomen branja, bralne kulture in se soočili z zadovoljstvom in užitki, ki jih branje prinaša. Branje jih je navdušilo, da razvijajo še številne druge sposobnosti, vključili so se v dodatne socialne mreže. Postali so motivirani, bolj samozavestni in pripravljeni na boljšo medosebno komunikacijo.

Cilji projekta

- Ustanoviti bralni klub v vsaki sodelujoči državi (v Sloveniji, Italiji in Nemčiji).
- Na ta način promovirati branje in bralno kulturo.
- Doseči, da ljudje stalno razvijajo in nadgrajujejo svoje sposobnosti in spretnosti in da so aktivno vključeni v proces vseživljenjskega učenja.
- Vključitev ljudi v družbo, socialno-kulturna animacija, medkulturni dialog.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Lokalno okolje je z ustanovitvijo bralnega kluba pridobilo novo obliko socialno-kulturne animacije. S pomočjo projekta je LU Jesenice z aktivnostmi bralnega kluba ustvarila odprto učno okolje in s tem povečala dostop do vseživljenjskega učenja na področju bralne kulture. Predvsem deprivilegiranim ciljnim skupinam so omogočili vključitev v lokalno obliko socialno-kulturne animacije in jim s tem zagotovili možnost ne le pridobivanja novih znanj, ampak tudi možnost aktivnega državljanstva. To pa posledično pomeni tudi potrebo in motivacijo po dodatnem samostojnem učenju in vključevanju v skupinske oblike izobraževanja. Takšno sodelovanje udeležence motivira tudi za njihov nadaljnji osebnostni in socialni razvoj.
S projektom *Berimo skupaj!* so dosegli tudi vzpostavitev lokalnega partnerstva, saj projekt povezuje različne socialne partnerje v lokalni skupnosti (šole, knjižnice, domove za ostarele, društva imigrantov …) na področju izobraževanja, socialno-kulturne animacije in na drugih specifičnih področjih, ki so pomembna za razvoj človeških virov v regiji, ter ohranja dostop do različnih dejavnosti vseživljenjskega učenja.

Sodelovanje v tem projektu je ponudilo možnost vključenim organizacijam, da ponudijo sodelovanje tudi na mednarodni ravni. To omogoča vsem partnerjem, da še z drugih vidikov ovrednotijo in ocenijo lastno dejavnost. Veliko dodano vrednost vidimo v izmenjavi izkušenj ne le med partnerskimi organizaciji, temveč tudi med osebjem in udeleženci izobraževanja odraslih, ki so prav tako aktivno sodelovali v projektu in so tako imeli možnost neposredno spoznati druge države, kulture in navade. Bralni klub bo v Italiji in Sloveniji potekal tudi po zaključku projekta v obliki študijskih krožkov.

Končni izdelki

- Ustanovljeni so bili trije bralni klubi (v Italiji, Sloveniji in Nemčiji).
- Predstavitev aktivnosti italijanskega bralnega kluba – posnetki (slike in filmi) so dostopni na spletni strani: www.scarabeus.it.
- Mnenja in diskusije o prebranih knjigah: www.scarabeus.it.
- Tri prireditve v tednu vseživljenjskega učenja na Jesenicah v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice:
  - prireditev v avli gledališča: *Branje je znanje in čudežno potovanje* s predstavitvijo Boccaccieve novele Prebrisani kuhar – igrani odlomek in s predstavitvijo partnerskih držav Nemčije in Italije;
  - predstava senčnih lutk z recitacijami (Mihail A. Bulgakov: Mojster in Margareta) in prikaz filma o stereotipih Nemcev o Italijanih in Slovencih;
  - prireditev: *Branje je znanje in čudežno potovanje* (nastop članic – recitacije in predstavitev knjige Očarljivi skupinski samomor ter predstavitev Finske s sodelovanjem OŠ Koroška Bela in kratek film italijanskih partnerjev – Rosa fresca aulentissima).

Kratka izjava o projektu

Projekt *Berimo skupaj!* je bil poln navdušenja, zagona in pozitivne energije, prežet z dobro in spodbudno socialno klimo, kjer so prevladovali povsem demokratični odnosi. Privedel nas je do spoznanja, kako lepo je ljubezen do knjig deliti z drugimi, kako lahko prek literature človek izpove svoje težave in spozna ter se nauči veliko koristnega o sebi in o drugih. Kako pogovor sproži nove ideje, željo po novih izzivih in prinese nova prijateljstva, ki bodo zaznamovala življenja vseh vključenih.

Kratka predstavitev organizacije

Ljudska univerza Jesenice je javni zavod, ustanovljen z namenom, da zagotovi občanom možnost pridobivanja, nadgrajevanja in obnavljanja znanja. Na Ljudski univerzi Jesenice delujeta tudi Svetovalno središče Gorenjske in Center vseživljenjskega učenja Gorenjske.

V različne oblike izobraževanja se lahko vključujejo šoloobvezni otroci, srednješolci in mladina, odrasli in ljudje v tretjem življenjskem obdobju.

Ponuja bogato ponudbo formalnega in neformalnega izobraževanja v obliki zanimivih programov učenja in usposabljanja s kakovostnimi mentorji in predavatelji. Svojo strokovnost in kakovost potrjuje z vključenostjo in aktivnim sodelovanjem v lokalnih partnerskih projektih, nacionalnih in mednarodnih projektih na področju izobraževanja.

Prijavitelj/ime organizacije:	Ljudska univerza Jesenice		
Naslov:	Cesta Cirila Tavčarja 3a, Jesenice		
Kontaktna oseba:	Polona Knific	**Ciljna skupina:**	Starejše ženske (upokojenke)
Telefon:	04-583-38-02	**Država koordinatorica:**	Slovenija
E-pošta:	knific.polona@siol.net	**Države partnerice:**	Italija in Nemčija
Spletni naslov organizacije:	www.lu-jesenice.net	**Spletni naslov projekta:**	www.lu-jesenice.net/projekti_mednarodni.shtml

Evropska dimenzija sodelovanja s starši

Tematika

Sodobni pristopi in načini sodelovanja s starši.

Vsebina projekta

Starši kot prvi in najpomembnejši vzgojitelji svojih otrok imajo pomembno vlogo pri spodbujanju razvoja in učenja svojih otrok, še zlasti v najzgodnejšem obdobju. Projekt je bil usmerjen v vključevanje, motiviranje in 'opolnomočenje' socialno, ekonomsko ali kakor koli drugače ogroženih, marginaliziranih staršev in družin (družine otrok s posebnimi potrebami, migranti, pripadniki manjšin, romski starši, starši otrok, ki niso vključeni v sistem javne predšolske vzgoje).
Namen projekta je bila izmenjava dobrih praks na področju sodelovanja s starši ter pridobivanje, nadgradnja znanj in strategij oblikovanja partnerstev s starši, družinami in socialnim okoljem v štirih partnerskih organizacijah/državah: Estonija, Grčija, Latvija in Slovenija.

Cilji projekta

- Spoznavanje kulturne dediščine partnerskih držav.
- Identifikacija potreb staršev ter zagotavljanje primernih pogojev za optimalen razvoj in učenje njihovih otrok.
- Na podlagi ugotovljenih potreb staršev, ki so bile identificirane v raziskavi, staršem omogočiti oblike srečanj, vsebine in gradiva, ki bodo uporabna, smiselna in jim bodo v podporo pri njihovi starševski vlogi in krepitvi starševskih kompetenc.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Dodana vrednost projekta so poleg mednarodne komparativne raziskave tudi programi in gradiva za omogočanje podpornih sistemov staršem, katerih otroci niso vključeni v javni sistem vzgoje in izobraževanja. V javni sistem predšolske vzgoje in izobraževanja je v Sloveniji vključenih približno 63 odstotkov otrok. Večina staršev otrok, ki v ta sistem niso vključeni, živi v ruralnih območjih Slovenije. V okviru projekta so bile tako identificirane potrebe teh staršev. Na podlagi ugotovitev je naša želja v prihodnosti omogočiti dejavnosti, s pomočjo katerih bodo zagotovljeni primerni pogoji za optimalen razvoj in učenje teh otrok. V Sloveniji sta bila v projekt vključena Vrtec Trbovlje in Vrtec Idrija, ki izvajata programe za starše, katerih otroci niso vključeni v vrtec (igralne urice s starši in njihovimi otroki).

Končni izdelki

- Nacionalne raziskave o potrebah staršev (Latvija, Estonija, Slovenija, Grčija).
- Mednarodna komparativna raziskava o potrebah staršev.
- Zgoščenka z gradivi, ki so nastala v okviru projekta.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje v projektu je vsem vključenim poleg pridobivanja vpogleda v sisteme sodelovanja s starši v vseh v projekt vključenih državah omogočilo tudi spoznavanje širšega sistema vzgoje in izobraževanja v teh državah. Veliko so nam pomenila tudi srečevanja in nova poznanstva z ljudmi, od katerih smo prek prijetnega druženja izvedeli veliko novega o zgodovini in kulturi gostujočih držav. Zaključna raziskava, s katero smo se poglobili v različne pristope in načine sodelovanja s starši v različnih državah, vključenih v projekt, nam bo služila kot izhodišče za nova sodelovanja.

Kratka predstavitev organizacije

Razvojno-raziskovalni center pedagoških iniciativ Korak za korakom deluje v okviru Pedagoškega inštituta v Ljubljani. Center je bil ustanovljen leta 1995 z namenom raziskovanja, razvijanja in uvajanja aktivnosti, ki podpirajo procese posodabljanja na področju vzgoje in izobraževanja. Naziv centra simbolizira načine postopnega uvajanja sprememb v neposredno prakso, ki zagotavlja visoko kakovost vzgojno-izobraževalnega procesa in ustvarjanje enakih možnosti za kakovostno vzgojo in izobraževanje vseh otrok/učencev. Osnovo naših dejavnosti predstavljajo načela demokratične civilne družbe, pravice otrok in staršev, sodobna spoznanja o razvoju in učenju otrok. Posebno pozornost namenjamo ustvarjanju pogojev in strokovnemu usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju.

Prijavitelj/ime organizacije:	Pedagoški inštitut, Razvojno-raziskovalni center pedagoških iniciativ Korak za Korakom		
Naslov:	Gerbičeva 62,1000 Ljubljana		
Kontaktna oseba:	Tatjana Vonta	**Ciljna skupina:**	Socialno, ekonomsko ali kakor koli drugače ogroženi, marginalizirani starši in družine (družine otrok s posebnimi potrebami, migranti, pripadniki manjšin, romski starši, starši otrok, ki niso vključeni v sistem javne predšolske vzgoje)
Telefon:	01-429-20-20	**Država koordinatorica:**	Latvija
E-pošta:	step.si@siol.net	**Države partnerice:**	Estonija, Grčija, Slovenija
Spletni naslov organizacije:	www.pei.si, www. korakzakorakom.si	**Spletni naslov projekta:**	www.edipe.eu

Učna partnerstva majhnih evropskih vinorodnih območij

Tematika

Neformalno izobraževanje starejših v majhnih obmejnih območjih na podeželju, s ciljem njihovega dejavnega vključevanja v dejavnosti razvoja, prepoznavanja, ohranjanja in trajnostnega razvoja območij, s poudarkom na vinskem turizmu.

Vsebina projekta

Projekt se je vzpostavil kot nadaljevanje projekta *Vinum Est (Interreg II C),* katerega cilj je bila promocija majhnih obmejnih vinorodnih območij v Evropi z namenom, da se zaščiti in ohrani raznovrstnost in edinstvenost vin posameznega vinorodnega območja. Projekt je spodbudil izobraževanje in osveščanje lokalnega prebivalstva, predvsem starejših, ki se ukvarjajo z vinogradništvom in vinarstvom, o odgovornosti in pravici do dejavnega sodelovanja pri razvoju na področju vinskega turizma in vseh z njim povezanih dejavnikov, od promocije lokalne kulturne dediščine pa do razvoja osnovne dejavnosti pridelave vina. Na ta način se je prek spodbujanja medgeneracijskega dialoga in prepoznavanja lokalne kulturne dediščine promoviralo dejavno družbeno vključevanje ciljnih skupin, ki so v veliki meri izpostavljene družbeni izključenosti in marginalizaciji zaradi geografskega položaja območij, na katerih živijo. Projekt se nadaljuje v obliki socialne mreže *My Vinest social network.*

Cilji projekta

- Pomagati odraslim pri neformalnem izobraževanju in dvigu njihove vloge pri širjenju znanj in izkušenj.
- Pomoč podeželju za dosego večje donosnosti s prenosom novih znanj in vedenj.
- Omogočiti odraslim boljše izkoriščanje njihovih znanj na podeželskih območjih.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Lokalne dejavnosti projekta so bile usmerjene predvsem v prenos znanj in izkušenj na področju vinskega turizma ter s tem k dvigu prepoznavnosti lokalnega območja kot turistične destinacije, dolgoročno pa tudi k izboljšanju ekonomskega položaja podeželja. Starejši populaciji, ponudnikom na vinski cesti, je bila v okviru projekta dana možnost za neformalno izobraževanje (vinogradništvo, vinarstvo, ekonomija itd.), vsebino katerega so opredelili sami na osnovi prepoznanih potreb in želja. Vinogradništvo je v Sloveniji namreč pomembna kmetijska in gospodarska panoga z dolgoletno tradicijo, ki zlasti na strmih območjih skrbi za ohranjanje poseljenosti in urejenosti kulturne krajine ter ima neposreden vpliv na prostorsko urejenost podeželja in na razvoj turizma.

Končni izdelki

- Organizacija lokalnega dogodka *Druženje s pinelo.*
- Vzpostavljeno novo spletno orodje – socialna mreža *My Vinest social network* (www.vinest.net).

Kratka izjava o projektu

Razvojna agencija ROD je kot koordinatorica projekta z izvedbo in doseženimi rezultati zelo zadovoljna. Odziv ciljnih skupin je bil zelo pozitiven. Skozi izvajanje projekta smo tudi sami pridobili nova znanja in izkušnje o vodenju tovrstnih mednarodnih projektov. V sektorskem programu Grundtvig bomo z veseljem še sodelovali, prav tako smo zelo zadovoljni s podporo s strani CMEPIUS-a.

Kratka predstavitev organizacije

Razvojna agencija ROD deluje od decembra leta 1999 in ima danes status javnega zavoda. Ustanovitelji so občine Ajdovščina, Vipava in Komen. Osnovna naloga Razvojne agencije ROD je pospeševanje in spodbujanje integriranega (celostnega) razvoja. To vključuje spodbujanje razvoja tako gospodarskih kot tudi negospodarskih dejavnosti (področje podjetništva, razvoj podeželja, razvoj človeških virov) ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja in usklajenega prostorskega in okoljskega načrtovanja. Eden izmed ciljev Razvojne agencije ROD je prenos znanja in izkušenj na podeželsko območje, prav tako pa ima ROD vlogo administrativnega telesa Lokalne akcijske skupine (LAS) Zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa.

Prijavitelj/ime organizacije:	Razvojna agencija ROD		
Naslov:	Gregorčičeva ulica 020, 5270 Ajdovščina		
Kontaktna oseba:	David Bratož	**Ciljna skupina:**	Prebivalstvo na podeželju ali območjih z manjšimi razvojnimi možnostmi
Telefon:	05-365-36-00	**Država koordinatorica:**	Slovenija
E-pošta:	ra.rod@siol.net	**Države partnerice:**	Nemčija, Španija
Spletni naslov organizacije:	www.ra-rod.si	**Spletni naslov projekta:**	www.vinest.net

QualiMedia – izboljšanje kakovosti multimedijskih izdelkov za evropsko kulturno izobraževanje in mešano učenje v Evropi

Tematika

Vzpostavitev evropskega diskurza ter kriterijev kakovosti na področju izdelave multimedijskih didaktičnih izdelkov (MDI).

Vsebina projekta

Projekt je prispeval k odpiranju in spodbujanju evropskega diskurza o učenju na daljavo, didaktičnih medijih in e-učenju. Osredotočil se je na izboljšanje, širjenje in oblikovanje kriterijev kakovosti na področju izdelave multimedijskih didaktičnih izdelkov, in sicer z vidika pedagoške vsebine, didaktike in metodologije, oblikovanja in uporabnosti gradiva. Končni uporabniki so bili vsi, ki se ukvarjajo z razvojem, oblikovanjem, izdelovanjem in uporabo didaktičnih multimedijskih izdelkov (učitelji v izobraževanju odraslih, osebe, ki se ukvarjajo s samostojnim vseživljenjskim učenjem). Mešano učenje (fizična prisotnost se kombinira z učenjem na daljavo oz e-učenjem) namreč zavzema vedno pomembnejšo vlogo v konceptu vseživljenjskega učenja, saj je na ta način učenje dostopno tudi ranljivim ciljnim skupinam, ki praviloma niso vključene v proces učenja.
S tem je projekt omogočil dostop, izmenjavo in uporabo vzorčnih multimedijskih izdelkov za evropsko kulturno in mešano učenje odraslih med sodelujočimi partnerskimi organizacijami.

Cilji projekta

- Oblikovanje evropskih kriterijev kakovosti za MDI.
- Širjenje ideje in vzorčnih izdelkov kakovosti MDI na področju izobraževanja odraslih.
- Vključitev posameznikov in organizacij, ki se ukvarjajo z razvojem, oblikovanjem, distribucijo in uporabo didaktičnih multimedijskih izdelkov, v proces oblikovanja standardov kakovosti MDI.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Projekt se vključuje v vse sheme, ki promovirajo uporabo IKT pri izobraževanju, in dopolnjuje pobude, ki podpirajo kvantitativno širjenje in kakovost te vrste izobraževanja. Enako s konceptom mešanega učenja posega na področje, ki je v Sloveniji, v primerjavi z drugimi sodelujočimi državami (Avstrija, Nemčija, Nizozemska), še slabo razvito. Vključevanje izdelkov za e-učenje poživi proces, izboljša učne uspehe in zmanjšuje stroške. Učitelj s poznavanjem metodološko-tehničnih pogojev e-učenja vpliva na potrebe učencev v sklopu mešanega učenja ter tako bolje usmerja proces učenja v celoti. Projekt je skupaj s spletno podatkovno bazo EU Media slovenskim posameznikom in organizacijam, ki se ukvarjajo z razvojem, oblikovanjem, distribucijo in uporabo didaktičnih multimedijskih izdelkov, odprl vrata v evropski prostor.

Končni izdelki

- Katalog kriterijev kakovosti MDI.
- Spletna stran www.edumedia-online.eu.
- Razvoj in dopolnitev podatkovne baze EU Media (dostopna prek www.edumedia-online.eu).
- Razvoj kriterijev kakovosti za učenje na daljavo in e-učenje.

Kratka izjava o projektu

Projekt učnih partnerstev je spremenil moj odnos do potovanj. Pred projektom nisem razumel, kako se nekomu 'splača' preleteti pol Evrope, da ostane nekje dva dni. S tem projektom so takšna potovanja postala moja realnost. Pogostnost krajših potovanj je veliko prispevala k uspešnemu partnerstvu. Dovolj pogosta osebna srečanja (z mesečnimi delovnimi obdobji med njimi) so nam omogočala, da smo se ne 'le' razumeli, pač pa se dojeli kot različni ljudje z istim ciljem. Partnerstvo je s tem dobilo trdnost, ki ga bo ohranjalo tudi v prihodnje.

Kratka predstavitev organizacije

Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (FERI) Univerze v Mariboru (UM) je znanstvena institucija z izraženim regionalnim, nacionalnim in mednarodnim pomenom. Regionalnost se odraža v tesni povezanosti z industrijo v mestu Maribor in okolici, v kateri se tudi zaposli pretežni del diplomantov in podiplomskih študentov. Nacionalnega pomena so predvsem inštituti kot sestavni deli FERI ter centri znanja, ki opravljajo diseminacijo temeljnih in aplikativnih znanj v celotni prostor Republike Slovenije. Mednarodni pomen izkazuje fakulteta z vpetostjo v mednarodne raziskovalne tokove s številnimi mednarodnimi projekti, izmenjavo študentov in profesorjev, objavami v uglednih znanstvenih revijah, nastopih na mednarodnih konferencah in njihovo organizacijo.

Prijavitelj/ime organizacije:	Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko		
Naslov:	Smetanova 17, Maribor		
Kontaktna oseba:	Marko Ivanišin	**Ciljna skupina:**	Posamezniki in organizacije, ki se ukvarjajo z razvojem, oblikovanjem, distribucijo in uporabo didaktičnih multimedijskih izdelkov
Telefon:	02-220-73-63	**Država koordinatorica:**	Nemčija
E-pošta:	marko.ivanisin@uni-mb.si	**Države partnerice:**	Avstrija, Grčija, Madžarska, Nizozemska, Slovenija
Spletni naslov organizacije:	www.feri.uni-mb.si	**Spletni naslov projekta:**	www.edumedia-online.eu

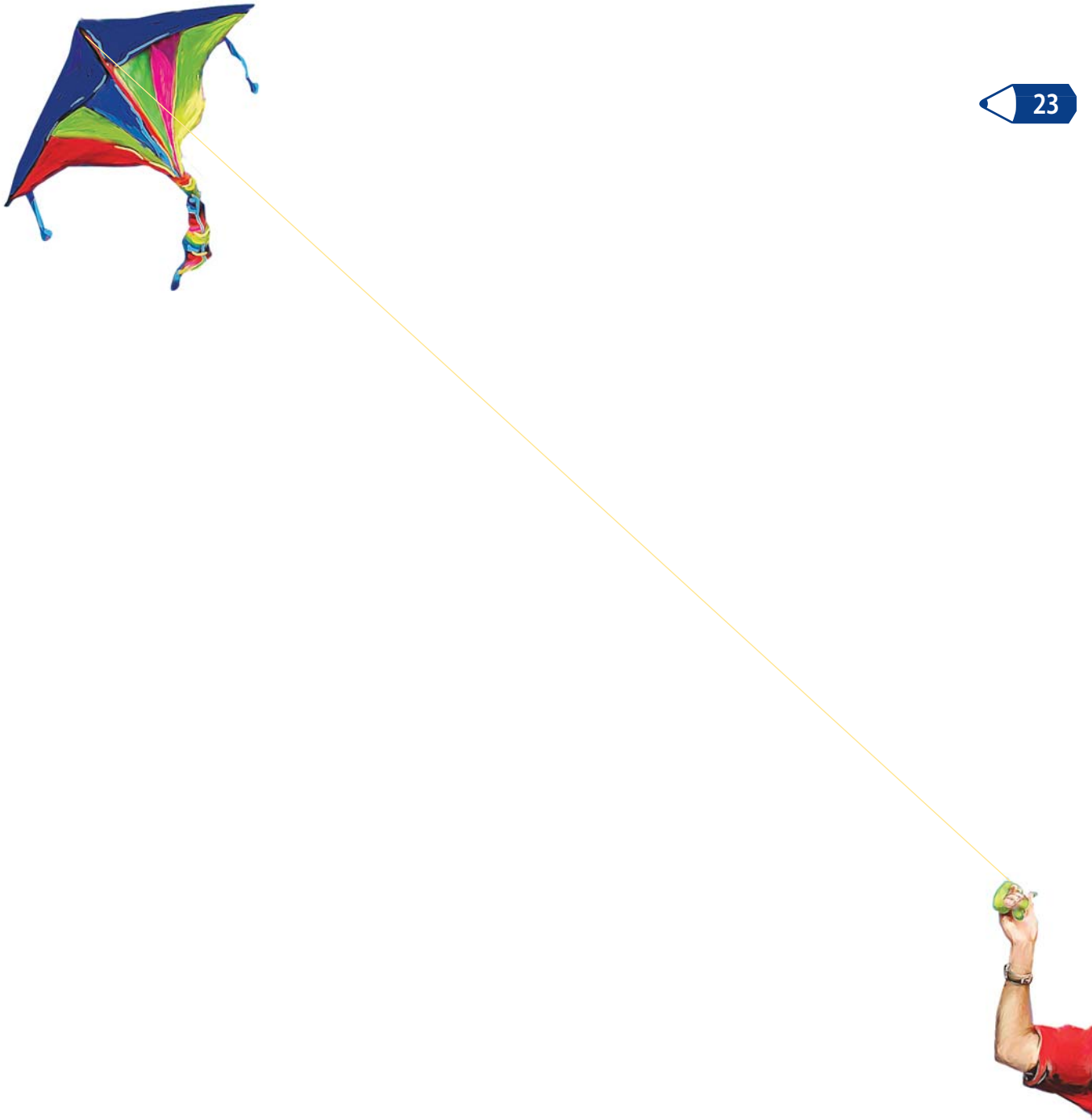

creative commons

Ta publikacija je avtorsko delo in je avtorsko zaščitena pod licenco Creative Commons:

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija.

Delo je dovoljeno:

- reproducirati, distribuirati, dajati v najem in priobčevati javnosti

ter

- predelati

pod spodaj navedenimi pogoji.

1. Pri uporabi dela morate navesti izvirnega avtorja besedila z imenom in priimkom ter izdajatelja publikacije - CMEPIUS.
2. Tega dela ne smete uporabiti v komercialne namene.
3. Če spremenite, preoblikujete ali uporabite to delo v svojem delu, lahko distribuirate predelavo dela le pod licenco, ki je enaka tej.

Pri vsaki uporabi ali distribuiranju morate uporabnike seznaniti s pogoji licence za to avtorsko delo.

Kateri koli od teh pogojev se lahko razveljavi, če za to dobite dovoljenje CMEPIUS-a.

Vaše pravice do poštene rabe in druge pravice niso omejene z zgoraj navedenim.

Celotna licenca je dostopna na http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/si/legalcode.

CMEPIUS

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

Ob železnici 16
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: (01) 586 42 51
Fax: (01) 586 42 31
E-pošta: info@cmepius.si
www.cmepius.si

Grundtvig

GD Izobraževanje in kultura